

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

Inteliģentās transporta sistēmas autotransporta jomā un saskarnes ar citiem transporta veidiem ***I

P6_TA(2009)0283

Eiropas Parlamenta 2009. gada 23. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka pamatu inteliģento transporta sistēmu ieviešanai autotransporta jomā un saskarnēm ar citiem transporta veidiem (COM(2008)0887 – C6-0512/2008 – 2008/0263(COD))

(2010/C 184 E/70)

(Koplēmuma procedūra, pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2008)0887),
  - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu un 71. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam iesniedz priekšlikumu (C6-0512/2008),
  - ņemot vērā Reglamenta 51. pantu,
  - ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas ziņojumu (A6-0226/2009),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
  2. prasa Komisijai šo priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi to būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
  3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

P6_TC1-COD(2008)0263

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2009. gada 23. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/.../EK, ar ko nosaka pamatu inteligēnto transporta sistēmu ieviešanai autotransporta jomā un saskarnēm ar citiem transporta veidiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 71. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ||,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

|| saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Ar Eiropas Savienības ekonomikas izaugsmi un iedzīvotāju mobilitātes vajadzību paplašināšanos saistītais autotransporta pieaugums ir arvien lielākas ceļu infrastruktūras pārslogotības un augoša energo-
patēriņa, kā arī vides un sociālo problēmu galvenais iemesls.
- (2) Šīs nozīmīgās problēmas nav atrisināmas tikai ar tradicionāliem pasākumiem, proti, ar pašreizējās autotransporta infrastruktūras paplašināšanu. Izvēloties Kopienai piemērotākos risinājumus, būtiska nozīme būs jauninājumiem.
- (3) **Inteligētās transporta sistēmas (ITS) ir progresīvas lietotnes, kurām gan nepiemīt intelīģence kā tāda, tomēr to mērķis ir nodrošināt novatoriskus pakalpojumus transporta veidiem un satiksmes vadībai, kā arī dot iespēju dažādiem lietotājiem labāk piekļūt informācijai un drošāk, saskaņotāk un gudrāk izmantot transporta tīklus.**
- (4) Informācijas un sakaru tehnoloģiju izmantošana autotransporta nozarē un tās saskarnēs ar citiem transporta veidiem (ITS) būs ievērojams ieguldījums, kas ļaus uzlabot vides situāciju, efektivitāti, arī energoefektivitāti, autotransporta drošumu un drošību, kā arī pasažieru un kravu mobilitāti, vienlaikus nodrošinot iekšējā tirgus darbību un augstu konkurētspējas un nodarbinātības līmeni.
- (5) **Ir izstrādātas vairākas progresīvas lietotnes un Kopienas mehānismi dažādiem transporta veidiem, piemēram, dzelzceļa transportam (ERTMS un TAF-TSI), jūras un iekšzemes ūdensceļu transportam (LRITS, SafeSeaNet, VTMS, RIS), gaisa transportam (SESAR) un sauszemes transportam, piemēram, mājlopu pārvadāšanai.**
- (6) Progresam, kas informācijas un sakaru tehnoloģiju piemērošanā panākts saistībā ar citiem transporta veidiem, tagad ir jāatspoguļojas arī autotransporta nozares attīstībā, sevišķi cenšoties nodrošināt šajā aspektā plašāku autotransporta integrāciju ar citiem transporta veidiem.

⁽¹⁾ 2009. Gada 13. Maija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ OV C

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2009. Gada 23. Aprīļa Nostāja.

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

- (7) Dažas dalībvalstis jau ievieš šo tehnoloģiju izmantošanu autotransporta nozarē, tomēr šī ieviešana joprojām ir sadrumstalota un nekoordinēta, nespējot nodrošināt ITS pakalpojumu ģeogrāfisku nepārtrauktību visā Kopienā.
- (8) Lai nodrošinātu koordinētu un efektīvu ITS ieviešanu visā Kopienā, ir jāizstrādā vispārējās specifikācijas. Vispirms prioritāte ir jāpiešķir četrām galvenajām ITS izstrādes un ieviešanas jomām.
- (9) Vispārējo specifikāciju sagatavošanā cita starpā jāņem vērā un par pamatu jāizmanto jau esošā pieredze un rezultāti šai jomā, it īpaši saistībā ar e-drošības iniciatīvu ⁽¹⁾, ko Komisija uzsāka 2002. gada aprīlī. Saskaņā ar šo iniciatīvu Komisija izveidoja e-drošības forumu, lai sekmētu un īstenotu ieteikumus saistībā ar atbalstu e-drošības sistēmu izstrādei, ieviešanai un izmantošanai.
- (10) Šajā direktīvā noteiktās prasības un procedūras neattiecas uz transportlīdzekļiem, kuri tiek izmantoti galvenokārt to vēsturiskās vērtības dēļ un kuri sākotnēji reģistrēti un/vai tiem piešķirts tipa apstiprinājums, un/vai tie laisti aprītē pirms šīs direktīvas un tās īstenošanas pasākumu stāšanās spēkā.**
- (11) ITS pamatā jābūt sadarbspējīgām sistēmām, kas veidotas pēc atvērtiem un publiskiem standartiem, kuri vienlīdz nediskriminējošā veidā pieejami visiem lietotņu un pakalpojumu piegādātājiem un lietotājiem.
- (12) Nākotnē jānodrošina ITS ieviesto lietotņu un pakalpojumu sadarbspēja un atbilstošos gadījumos tā jāattiecinā arī uz ITS lietotņu un pakalpojumu atgriezenisko savietojamību.**
- (13) ITS lietotņu un pakalpojumu ieviešana un izmantošana ir saistīta ar personas datu apstrādi. Šāda apstrāde jāveic atbilstīgi Kopienas noteikumiem, kas cita starpā izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvā 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 12. jūlija Direktīvā 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē ⁽³⁾.
- (14) ITS lietotņu un pakalpojumu, it sevišķi satiksmes un maršruta informācijas pakalpojumu, ieviešana un izmantošana ir saistīta ar tādu ceļa, satiksmes un maršruta datu apstrādi un izmantošanu, kas ir daļa no dalībvalstu valsts sektora struktūru dokumentācijas. Šāda apstrāde un izmantošana jāveic atbilstīgi Kopienas noteikumiem, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Direktīvā 2003/98/EK par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu ⁽⁴⁾.
- (15) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/46/EK ⁽⁵⁾ izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību tipa apstiprināšanai, savukārt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/24/EK ⁽⁶⁾ un 2003/37/EK ⁽⁷⁾ attiecīgi ir saistītas ar tipa apstiprinājumu divriteņu vai trīsriteņu mehāniskajiem transportlīdzekļiem un lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām. Lai gan šo direktīvu noteikumi attiecas uz transportlīdzekļos ierīkotu, ar ITS saistītu aprīkojumu, tie nav piemērojami attiecībā uz ārējās ceļu infrastruktūras ITS aprīkojumu un programmatūru, kas tādējādi jāreglamentē ar valsts tipa apstiprinājuma procedūrām.

⁽¹⁾ http://www.esafetysupport.org/download/European_Commission/048-esafety.pdf

⁽²⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽³⁾ OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 345, 31.12.2003., 90. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 263, 9.10.2007., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 124, 9.5.2002., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 171, 9.7.2003., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

- (16) Tādu ITS lietotāju un pakalpojumu vajadzībām, kam nepieciešami precīzi un garantēti laika noteikšanas un pozicionēšanas pakalpojumi, jāizmanto satelītu infrastruktūra vai jebkurš tehnoloģijas veids, kas nodrošina līdzvērtīgu precizitātes līmeni ⁽¹⁾. **piemēram, specializētā šaura diapazona datu pārraide (DSRC).**
- (17) Tādām galvenajām iesaistītajām personām kā ITS pakalpojumu sniedzēji, ITS lietotāju apvienības, transporta un iekārtu operatori, ražošanas nozares pārstāvji, sociālie partneri, profesionālās apvienības un vietējās iestādes jābūt iespējai konsultēt Komisiju par komerciālajiem un tehniskajiem aspektiem, kas saistīti ar ITS ieviešanu Kopienā.
- (18) Pasākumi, kas vajadzīgi šīs direktīvas īstenošanai, jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽²⁾.
- (19) Komisijai jāpiešķir īpašas pilnvaras pieņemt pasākumus attiecībā uz pielikumu grozīšanu un sīkāk izstrādātu specifikāciju sagatavošanu saistībā ar sadarbspējīgu ITS izstrādi, īstenošanu un izmantošanu. Tā kā tie ir vispārējas nozīmes pasākumi, kas paredzēti maznozīmīgu šīs direktīvas elementu grozīšanai, cita starpā papildinot to ar citiem maznozīmīgiem elementiem, tie jāpieņem atbilstīgi regulatīvajai kontroles procedūrai, kā noteikts Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā.
- (20) Lai garantētu koordinētu pieeju, Komisijai jānodrošina saskaņotība starp šajā direktīvā izveidotās komitejas darbībām un to komiteju darbībām, kuras izveidotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/52/EK par ceļu lietotāju nodokļa elektronisko iekasēšanas sistēmu savstarpēju izmantojamību Kopienā ⁽³⁾, Padomes 1985. Gada 20. Decembra Regulu (EEK) Nr. 3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā ⁽⁴⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 5. septembra Direktīvu 2007/46/EK, ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai ⁽⁵⁾.
- (21) Tā kā šīs direktīvas mērķus, proti, nodrošināt sadarbspējīgu ITS saskaņotu ieviešanu un izmantošanu visā Kopienā — nav iespējams pietiekamā mērā sasniegt, darbojoties atsevišķu dalībvalstu līmenī, un sava mēroga un ietekmes dēļ šis mērķis ir labāk sasniegams Kopienas līmenī, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi to, kas vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Ar šo direktīvu izveido pamatu *ITS, tostarp sadarbspējīgu ITS*, koordinētai **un saskaņotai** ieviešanai un izmantošanai Kopienā, kā arī šim nolūkam nepieciešamo specifikāciju izstrādei.

Tā attiecas uz visām autotransporta, **tostarp pilsētas transporta**, jomas *ITS, kas paredzētas pasažieriem, transportlīdzekļiem un infrastruktūrai, kā arī to mijiedarbībai*, un to saskarnēm ar citiem transporta veidiem.

Šīs direktīvas un tās 4. pantā minēto pasākumu piemērošana neskar dalībvalstu prasības attiecībā uz sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību.

⁽¹⁾ Sk. Padomes || Regulu (EK) Nr. 1/2005 (OV L 3, 5.1.2005., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes || Regulu (EK) Nr. 683/2008 (OV L 196, 24.7.2008., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

⁽³⁾ OV L 166, 30.4.2004., 124. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 370, 31.12.1985., 8. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 263, 9.10.2007., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā izmanto šādas definīcijas:

- a) “inteliģentās transporta sistēmas (ITS)” nozīmē tādas sistēmas, kurās autotransporta (ietverot infrastruktūru, transportlīdzekļus un lietotājus) **un satiksmes un mobilitātes vadības atbalstam** un saskarnēm ar citiem transporta veidiem, **tostarp multimodāli savietojamu biļešu pārdošanai**, izmanto informācijas un sakaru tehnoloģijas;
- b) “sadarbspēja” nozīmē sistēmu un ar tām saistīto uzņēmējdarbības procesu spēju veikt datu apmaiņu un nodrošināt informācijas un zināšanu apriti;
- c) “ITS lietotne” nozīmē darbības instrumentu ITS piemērošanai;
- d) “ITS pakalpojums” nozīmē ITS lietotnes ieviešanu ar skaidri noteiktas organizatoriskas un operacionālas pamatsistēmas starpniecību, lai sekmētu lietošanas drošumu, efektivitāti, komfortu un/vai atvieglotu vai veicinātu transporta sistēmas darbību;
- e) “ITS pakalpojuma sniedzējs” nozīmē ikvienu ITS pakalpojuma sniedzēju — gan sabiedrisku, gan privātu;
- f) “ITS lietotājs” nozīmē ikvienu ITS lietotņu vai pakalpojumu izmantotāju, arī pasažierus, **ne aizsargātos satiksmes dalībniekus**, autotransporta infrastruktūras lietotājus un operatorus, autoparku vadītājus un neatliekamās palīdzības dienestu operatorus;
- g) “portatīvā ierīce” nozīmē sakaru vai informācijas iekārtu, ko transportlīdzekļa vadītājs var ņemt līdzi transportlīdzeklī un lietot braukšanas laikā, piemēram, mobilo telefonu, navigācijas sistēmu vai kabatas datoru;
- h) “platforma” nozīmē daudzpusīgu funkcionālu, tehnisku un operacionālu darbības vidi, kas ļauj ieviest, nodrošināt un izmantot ITS lietotnes un pakalpojumus;
- i) **“ne aizsargātie satiksmes dalībnieki” ir nemotorizēti ceļu satiksmes dalībnieki, piemēram, gājēji un riteņbraucēji, kā arī motociklisti un invalīdi vai personas ar kustību traucējumiem;**
- j) **“ITS lietotņu un pakalpojumu minimālais līmenis” ir to ITS lietotņu un pakalpojumu pamatlīmenis, kas ir Eiropas transporta tīkla (TEN-T) neizstājami elementi.**

3. pants

ITS ieviešana

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai Kopienā nodrošinātu **efektīvu un** sadarbspējīgu ITS lietotņu un pakalpojumu saskaņotu ieviešanu un izmantošanu.
2. **Dalībvalstis iespēju robežās nodrošina savu ITS lietotņu un pakalpojumu atgriezenisko savietojamību Kopienā.**
3. Dalībvalstis jo īpaši veic šādas darbības:
  - a) nodrošina, ka ITS lietotājiem un ITS pakalpojumu sniedzējiem ir pieejami ticami un regulāri atjaunināti attiecīgie autotransporta dati;

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

- b) nodrošina, ka dažādu reģionu vai dažādu dalībvalstu kompetentie satiksmes informācijas un uzraudzības dienesti var apmainīties ar ceļa, satiksmes un maršruta datiem un citu attiecīgo informāciju;
- c) **piemēro ITS visiem transporta veidiem un to saskarnēm, tā nodrošinot visu transporta veidu augstu integrācijas līmeni;**
- d) veic vajadzīgos pasākumus, lai transportlīdzekļos un ceļu infrastruktūrā integrētu ITS sistēmas, kas saistītas ar drošumu un drošību, kā arī izstrādātu drošas cilvēka un mašīnas saskarnes (HMI), jo sevišķi attiecībā uz portatīvajām ierīcēm;
- e) veic vajadzīgos pasākumus, lai vienā platformā integrētu dažādas ITS lietotnes, arī saistībā ar transportlīdzekļu un ceļu infrastruktūras savstarpējo informācijas apmaiņu un saziņu;
- f) **nepieļauj ģeogrāfisko sadrumstalotību un pārtrauktību.**

4. Saistībā ar tādām ITS lietotnēm un pakalpojumiem, kuru darbībai nepieciešami globāli, nepārtraukti, precīzi un garantēti laika noteikšanas un pozicionēšanas pakalpojumi, izmanto satelītu infrastruktūru vai jebkuru tehnoloģijas veidu, **piemēram, DSRC**, kas nodrošina līdzvērtīgu precizitātes līmeni.

5. Pieņemot pasākumus, kas paredzēti 1. un 2. punktā, dalībvalstis **prasa ievērot** I pielikumā izklāstītos principus.

6. **Dalībvalstis ņem vērā ģeogrāfiski attālināto reģionu morfoloģiskās īpatnības un attālumus, kas jāveic, lai turp nokļūtu, nepieciešamības gadījumā izdarot izņēmumu attiecībā uz I pielikumā minēto izmaksu lietderību.**

4. pants

Specifikācijas

1. Komisija nosaka ITS ieviešanas un izmantošanas specifikācijas ■ šādās prioritārās jomās:
- a) ceļa, satiksmes un maršruta datu optimāla izmantošana;
- b) satiksmes un kravu pārvadājumu pārvaldības ITS pakalpojumu nepārtrauktība Eiropas transporta koridoros un konurbācijās;
- c) ceļu satiksmes drošums un drošība;
- d) transportlīdzekļa integrēšana transporta infrastruktūrā.
2. **Komisija nosaka specifikācijas ITS lietotņu un pakalpojumu minimālā līmeņa obligātai ieviešanai un lietošanai, jo īpaši šādās jomās:**
- a) **reālā laika satiksmes un ceļojumu informācijas pakalpojumu nodrošināšana visā ES;**
- b) **dati un procedūras, kā nodrošina bezmaksas minimālos vispārējos satiksmes informācijas pakalpojumus;**
- c) **saskaņota "eCall" sistēmas ieviešana visā Eiropā;**
- d) **atbilstoši pasākumi drošu autostāvvietu nodrošināšanai kravas un komerciālajiem transportlīdzekļiem un telemātikas uzraudzības stāvvietu un rezervēšanas sistēmu ieviešanai.**

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

3. **Komisija nosaka specifikācijas ITS nepieciešamajai ieviešanai un izmantošanai, ja tā pārsniedz ITS lietotņu un pakalpojumu minimālā līmeņa prasības gadījumā, kad Kopiena līdzfinansējusi Eiropas ceļu tīkla (TERN) izveidi vai uzturēšanu.**
4. Specifikācijas izstrādā **saskaņā ar** I pielikumā izklāstītajiem principiem, un tajās iekļauj vismaz tos pamatelementus, kas norādīti II pielikumā.
5. **Lai nodrošinātu sadarbību un atbildības sadalījumu, Komisija atbilstošos gadījumos papildina II pielikumā minētos pamatelementus ar ITS pakalpojumu plānošanas, ieviešanas un izmantošanas specifikācijām, un nosaka pakalpojumu saturu un pakalpojuma sniedzēju saistības.**
6. **Specifikācijās nosaka arī apstākļus, kuros dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju var paredzēt papildu noteikumus šādu pakalpojumu nodrošināšanai visā katras valsts teritorijā vai tās daļā.**
7. **1. līdz 6. punktā minētos pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisku elementu grozīšanai, to papildinot, pieņem saskaņā ar 9. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.**
8. **Komisija pirms 5. un 6. Punktā minēto specifikāciju pieņemšanas veic atbilstošu ietekmes novērtējumu.**
9. **Papildus principus un/vai specifikāciju pamatelementus, kuri nav paredzēti šajā direktīvā, iekļauj I un/vai II pielikumā saskaņā ar Līguma 251. Pantā minēto procedūru.**

5. pants

Tipa apstiprinājums ITS iekārtām un programmatūrām, kuras saistītas ar ceļu infrastruktūru

1. Gadījumos, kad tas nepieciešams efektivitātes, arī energoefektivitātes, drošuma vai drošības, vai vides aizsardzības dēļ, tām ITS iekārtām un lietojumprogrammatūrām, uz kurām neattiecas Direktīva 2002/24/EK, 2003/37/EK un 2007/46/EK, pirms nodošanas ekspluatācijā jāsaņem tipa apstiprinājums.
2. **Attiecībā uz 1. Punktā minētajām ITS iekārtām un lietojumprogrammatūrām dalībvalstu iestādēm, kas atbildīgas par šajā direktīvā iekļauto ITS iekārtu un lietojumprogrammatūru tipa apstiprinājumu, nosūta informāciju, attiecīgi precizējot atbildību.**
3. Dalībvalstis paziņo Komisijai par valsts struktūrām, kas atbildīgas par to ITS iekārtu un lietojumprogrammatūru tipa apstiprināšanu, **tostarp arī par ITS lietojumprogrammatūru piegādātāju akreditāciju, uz kuriem attiecas šī direktīva.** Komisija paziņo šo informāciju pārējām dalībvalstīm.
4. Visas dalībvalstis atzīst 3. punktā minēto citu dalībvalstu struktūru piešķirtos tipa apstiprinājumus.
5. **ITS iekārtas un programmatūras var laist tirgū un apgrozībā tikai tad, ja to pareizi uzstāda un uztur, kā arī izmanto paredzētajam mērķim un saskaņā ar atbilstīgajiem Kopienas tiesību aktiem tie nerada apdraudējumu cilvēka veselībai un drošībai un videi, kā arī atbilstošos gadījumos — īpašumam.**

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

6. ITS iekārtas un programmatūras uzskata par atbilstīgām 4. Pantā paredzētajām specifikācijām, ja tās pēc iespējas atbilst atbilstīgajiem valsts vai Eiropas standartiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. Gada 22. Jūnija Direktīvu 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā, un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumiem ⁽¹⁾.

6. pants

Tehnisko standartu un regulējuma komiteja

Ja dalībvalsts vai Komisija uzskata, ka 5. Panta 6. Punktā minētie standarti pilnībā neatbilst 4. Pantā pieņemtajām specifikācijām, attiecīgā dalībvalsts vai Komisija informē pastāvīgo komiteju, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 98/34/EK 5. Pantu, norādot iemeslu. Komiteja nekavējoties sagatavo atzinumu.

Nemot vērā komitejas atzinumu, Komisija informē dalībvalstis par to, vai šie standarti būtu vai nebūtu jāiekļauj šīs direktīvas 5. pantā minētajos paziņojumos.

7. pants

Noteikumi attiecībā uz privātumu, drošību un informācijas atkārtotu izmantošanu

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ITS darbības kontekstā personas datu **vākšanu, uzglabāšanu un** apstrādi veic saskaņā ar Kopienas noteikumiem par privātpersonu pamattiesību un brīvību aizsardzību, jo sevišķi ar Direktīvas 95/46/EK un 2002/58/EK noteikumiem.
2. Lai nodrošinātu privātumu, attiecībā uz ITS lietotnēm un/vai pakalpojumiem, atbilstošos gadījumos jāveicina anonīmu datu izmantošana.
3. Personas datus apstrādā tikai tiktāl, ciktāl šādu datu apstrāde ir nepieciešama ITS lietotņu un/vai pakalpojumu darbības nodrošināšanai.
4. Ja kāda darbība ir saistīta ar Direktīvas 95/46/EK 8. Pantā minēto datu īpašajām kategorijām, šādus datus apstrādā tikai tad, kad datu subjekts, pamatojoties uz saņemto informāciju, dod nepārprotamu piekrišanu šādu datu apstrādei.
5. Dalībvalstis **█** nodrošina ITS datu un ierakstu aizsardzību pret ļaunprātīgu izmantošanu, cita starpā nelikumīgu piekļuvi, sagrozišanu vai nozaudēšanu, **un to, ka šos datus nedrīkst izmantot citiem mērķiem, izņemot tiem, kas noteikti šajā direktīvā.**
6. Ir piemērojama Direktīva 2003/98/EK **█**.

8. pants

Programmēšana

1. Komisija sagatavo gada darba programmu, pamatojoties uz II pielikumā noteiktajiem būtiskajiem elementiem, un pirmo reizi — vēlākais ... (*).

⁽¹⁾ OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.

(*) Trīs mēneši no šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

2. Komisija ņem vērā to komiteju darba rezultātus, kuras dibinātas saskaņā ar citiem Kopienas aktiem, kas attiecas uz dažādām ITS jomām, tostarp 10. pantā minētās Eiropas ITS konsultatīvās grupas darba rezultātus.

3. Komisija, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm, nodrošina ITS ieviešanas vispārēju konsekveni un papildināmību ar citām atbilstošām Kopienas politikas jomām, programmām un darbībām.

4. Komisija aktīvi sadarbojas ar Eiropas un starptautiskajām standartizācijas struktūrvienībām attiecībā uz I un II pielikumā minēto prasību izpildi.

5. Komisija rīkojas saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru, lai:

a) pieņemtu un grozītu gada darba programmu;

b) noteiktu starptautiskās sadarbības prioritārās jomas.

Gada darba programmu un starptautiskās sadarbības prioritārās jomas publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

6. Saskaņā ar 9. Panta 3. Punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru Komisija vēlākais ... (*) pieņem darba programmu, norādot mērķus un termiņus II pielikumā minēto galveno noteikumu īstenošanai.

9. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja, kuras nosaukums ir Eiropas ITS komiteja (EIK), || kurā ir dalībvalstu pārstāvji un kuru vada Komisijas pārstāvis.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. Un 7. Pantu, ņemot vērā tā 8. Panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā minētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

10. pants

Eiropas ITS konsultatīvā grupa

1. Komisija izveido Eiropas ITS konsultatīvo grupu, kura konsultē Komisiju attiecībā uz komerciāliem un tehniskiem aspektiem, kas saistīti ar ITS ieviešanu un lietošanu Kopienā. Šajā grupā ir augsta līmeņa pārstāvji no attiecīgajiem ITS pakalpojumu sniedzējiem, lietotāju apvienībām, transporta un iekārtu operatoriem, ražošanas nozares, sociālajiem partneriem, profesionālajām apvienībām, vietējām iestādēm un citiem attiecīgajiem forumiem.

2. Komisija nodrošina, ka Eiropas ITS padomdevēju grupas pārstāvji ir kompetenti un ka šajā grupā atbilstoši tiek pārstāvētas tās rūpniecības nozares un lietotāji, kurus varētu ietekmēt pasākumi, ko Komisija varētu ieteikt saskaņā ar šo direktīvu.

(*) Seši mēneši no šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

3. **Eiropas ITS padomdevēju grupu aicina sagatavot tehnisku atzinumu par projektu specifikācijām, kas minētas 4. Pantā.**

4. **Eiropas ITS padomdevēju grupa darbojas pārredzami.**

11. pants

Ziņojumu sagatavošana

1. Vēlākais līdz ... (*) dalībvalstis iesniedz Komisijai detalizētu ziņojumu par valsts pasākumiem un projektiem saistībā ar 4. panta 1. punktā noteiktajām prioritārajām jomām, ietverot vismaz III pielikumā norādīto informāciju.
2. Vēlākais līdz ... (**) dalībvalstis informē Komisiju par saviem turpmāko piecu gadu rīcības plāniem saistībā ar ITS, ietverot vismaz III pielikumā norādīto informāciju.
3. Pēc tam dalībvalstis ik gadu ziņo par progresu, kāds panākts šo plānu īstenošanā.
4. **Reizi sešos mēnešos** Komisija sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei **par progresu šīs direktīvas ieviešanā, tam pievienojot I. un II pielikumā minēto noteikumu darbības novērtējumu, un izvērtē nepieciešamību grozīt šo direktīvu.**

Jo īpaši Komisija reizi sešos mēnešos sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par finansiālo stāvokli, un nepieciešamības gadījumā Komisija sagatavo priekšlikumu par ITS lietotņu un pakalpojumu minimālā līmeņa finansēšanu.

12. pants

Transponēšana

1. Vēlākais līdz ... (***) dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

13. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

(*) *Seši mēneši no šīs direktīvas stāšanās spēkā.*

(**) *Divi gadi no šīs direktīvas stāšanās spēkā.*

(***) *12 mēneši no šīs direktīvas stāšanās spēkā.*

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

14. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

... ,

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

ITS IEVIEŠANAS PRINCIPI, KĀ MINĒTS 3. PANTĀ

ITS lietotņu un pakalpojumu atlases un ieviešanas pamatā ir vajadzību novērtējums, ievērojot šādus principus:

- a) efektivitāte — spēja sniegt reālu ieguldījumu, lai risinātu Eiropas ceļu satiksmes galvenās problēmas (piemēram, mazinot pārslogotību, pazeminot emisijas, uzlabojot energoefektivitāti, panākot augstāku drošuma un drošības līmeni, un **risinot jautājumus saistībā ar neaizsargātajiem satiksmes dalībniekiem**);
- b) rentabilitāte — izmaksu attiecība pret panākto rezultātu, ņemot vērā sasniedzamos mērķus;
- c) ģeogrāfiskā nepārtrauktība — spēja nodrošināt netraucētus pakalpojumus visā Kopienā un **pie tās ārējām robežām**, it īpaši TEN-T;
- d) sadarbība — sistēmu spēja apmainīties ar datiem un nodrošināt informācijas un zināšanu koplietošanu;
- e) gatavības pakāpe — izstrādes līmenis;
- f) **intermodalitāte — kravu novirzīšana no autoceļiem uz tuvsatiksmes kuģu satiksmi, dzelzceļu, iekšzemes ūdeņiem vai tādu transporta veidu kombinācija, kurā pārvadājumi pa autoceļiem ir pēc iespējas efektīvi.**

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīlis

II PIELIKUMS

SPECIFIKĀCIJU PAMATELEMENTI, KĀ MINĒTS 4. PANTĀ

1) Ceļa, satiksmes un maršruta datu optimāla izmantošana

Ceļa, satiksmes un maršruta datu optimālas izmantošanas specifikācijā iekļauj

- a) vajadzīgo prasību izstrādi, lai nodrošinātu reālā laika satiksmes un maršruta informācijas precizitāti un pārrobežu pieejamību ITS lietotājiem, jo sevišķi:
- reālā laika satiksmes un maršruta informācijas sagatavošanai izmantojamu, precīzu, publisku ceļa un reālā laika satiksmes datu pieejamību ITS pakalpojumu sniedzējiem;
  - pārrobežu elektroniskās saziņas sekmēšanu starp attiecīgajām valsts iestādēm un iesaistītajām personām, un attiecīgajiem ITS pakalpojumu sniedzējiem;
  - reālā laika satiksmes un maršruta informācijas sagatavošanai izmantojamu, publisku ceļa un satiksmes datu savlaicīgu atjaunināšanu, ko veic attiecīgās valsts iestādes un iesaistītās personas;
  - reālā laika satiksmes un maršruta informācijas savlaicīgu atjaunināšanu, ko veic ITS pakalpojumu sniedzēji;
- b) vajadzīgo prasību izstrādi attiecībā uz ceļa un satiksmes datu (arī, piemēram, saistībā ar satiksmes kustības plānu, satiksmes noteikumiem un ieteicamajiem maršrutiem, īpaši attiecībā uz smagkravas transportlīdzekļiem) vākšanu, ko veic attiecīgās valsts iestādes, un šo datu piegādi ITS pakalpojumu sniedzējiem, jo sevišķi:
- ceļa un satiksmes publisku datu (arī, piemēram, saistībā ar satiksmes kustības plānu, satiksmes noteikumiem un ieteicamajiem maršrutiem), kurus vāc attiecīgās valsts iestādes, pieejamību ITS pakalpojumu sniedzējiem;
  - elektroniskās saziņas sekmēšanu starp attiecīgajām valsts iestādēm un ITS pakalpojumu sniedzējiem;
  - ceļa un satiksmes publisko datu (arī saistībā ar satiksmes kustības plāniem, satiksmes noteikumiem un ieteicamajiem maršrutiem) savlaicīgu atjaunināšanu, ko nodrošina attiecīgās valsts iestādes;
  - ITS lietotņu un pakalpojumu savlaicīgu atjaunināšanu atbilstīgi šiem ceļa un satiksmes publiskajiem datiem, kuru veic ITS pakalpojumu sniedzēji;
- c) vajadzīgo prasību izstrādi, lai nodrošinātu digitālajās kartēs izmantoto ceļa un satiksmes publisko datu precizitāti un pieejamību digitālo karšu ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem, jo sevišķi:
- digitālajās kartēs izmantoto ceļa un satiksmes publisko datu pieejamību digitālo karšu ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem;
  - elektroniskās saziņas sekmēšanu starp attiecīgajām valsts iestādēm un iesaistītajām personām, un privātajiem digitālo karšu ražotājiem un piegādātājiem;
  - digitālajām kartēm vajadzīgo ceļa un satiksmes publisko datu savlaicīgu atjaunināšanu, ko nodrošina attiecīgās valsts iestādes un iesaistītās personas;
  - digitālo karšu savlaicīgu atjaunināšanu, ko nodrošina digitālo karšu ražotāji un pakalpojumu sniedzēji;
- d) obligāto prasību izstrādi attiecībā uz bezmaksas “universālo satiksmes ziņojumu” sniegšanu visiem ceļu lietotājiem, kā arī šo ziņojumu obligāto saturu, jo sevišķi:
- tāda standartizēta saraksta izmantošanu, kurā iekļauti ar satiksmes drošību saistīti notikumi (“universālie satiksmes ziņojumi”) un ko bez maksas dara zināmu ITS lietotājiem;
  - “universālo satiksmes ziņojumu” savietojamību un integrēšanu ITS pakalpojumos, kas sniedz reālā laika satiksmes un maršruta informāciju.

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīlis

- 2) Satiksmes un kravu pārvadājumu vadības ITS pakalpojumu nepārtrauktība Eiropas transporta koridoros un konurbācijās

Specifikācijās attiecībā uz satiksmes un kravu pārvadājumu vadības pakalpojumu nepārtrauktību un sadarbību, arī Eiropas transporta koridoros un konurbācijās, iekļauj

- a) obligāto/nepieciešamo prasību izstrādi attiecībā uz kravas un pasažieru pārvadājumu ITS pakalpojumu nepārtrauktību transporta koridoros un dažādos transporta veidos, jo sevišķi:

— satiksmes datu un informācijas elektroniskas apmaiņas veicināšanu pārrobežu līmenī un starp dažādiem reģioniem vai starp pilsētām un starppilsētu apgabaliem attiecīgo satiksmes informācijas/kontroles centru starpā;

— standartizētu informācijas plūsmu vai satiksmes saskarņu izmantošanu attiecīgo satiksmes informācijas/kontroles centru starpā;

- b) vajadzīgo pasākumu noteikšanu, lai kravu pārvadājumu loģistikas (e-krava) ITS lietotņu izstrādē (īpaši kravu uzraudzībai un izsekošanai visa maršruta garumā un visos transporta veidos) izmantotu novatoriskas ITS tehnoloģijas (radiofrekvencu identifikācijas ierīces (RFID, **DSRC** vai *Galileo/Egnos*), jo sevišķi:

— atbilstīgu ITS tehnoloģiju pieejamību ITS lietotņu izstrādātājiem un šo tehnoloģiju izmantošanu;

— lokalizācijas rezultātu integrēšanu (piemēram, ar RFID, **DSRC** un/vai *Galileo/EGNOS* starpniecību) satiksmes vadības instrumentos un centros;

- c) vajadzīgo pasākumu noteikšanu, lai attīstītu mobilitātei pilsētās nepieciešamo ITS arhitektūru, ietverot integrētu un multimodālu pieeju maršruta plānošanai, transporta pieprasījumam un satiksmes vadībai, jo sevišķi:

— informācijas par sabiedrisko transportu, maršruta plānošanu, transporta pieprasījumu, satiksmi un stāvvietām pieejamību pilsētu vadības centriem;

— sabiedriskā un privātā transporta satiksmes datu elektroniskas apmaiņas sekmēšanu starp dažādiem pilsētu vadības centriem un visos transporta veidos;

— visu attiecīgo datu un informācijas iekļaušanu vienotā arhitektūrā;

- d) tādu pasākumu noteikšanu, ar kuriem nodrošina netraucētus ITS pakalpojumus Kopienā un pie tās ārējām robežām.**

- 3) Ceļu satiksmes drošums un drošība

Specifikācijās ITS lietotnēm saistībā ar ceļu satiksmes drošumu un drošību iekļauj

- a) vajadzīgo pasākumu noteikšanu Eiropas *eCall* sistēmas saskaņotai ieviešanai, arī:

— apmaiņai nepieciešamo automobili integrēto ITS datu pieejamību;

— nepieciešamā aprīkojuma pieejamību ceļu infrastruktūras (glābšanas) centriem (publisko pakalpojumu piekļuves punktiem), kas saņem transportlīdzekļu raidītos datus;

— datu elektroniskās apmaiņas sekmēšanu starp transportlīdzekļiem un ceļu infrastruktūras (glābšanas) centriem (publisko pakalpojumu piekļuves punktiem);

- b) vajadzīgo pasākumu noteikšanu ceļu lietotāju drošības garantēšanai saistībā ar to transportlīdzekļos integrēto HMI un portatīvo ierīču lietošanu, kā arī transportlīdzekļu sakaru sistēmu drošību;

- c) tādu pasākumu noteikšanu, kas nodrošinātu neaizsargāto satiksmes dalībnieku drošību, ieviešot mobilitātes pārvaldības sistēmas pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem attiecībā uz progresīvo autovadītāja palīdzības sistēmu (ADAS) ieviešanu un HMI;**

- d) vajadzīgo pasākumu noteikšanu, lai neaizsargātajiem satiksmes dalībniekiem garantētu drošību un ērtumu attiecībā uz visām ITS lietotnēm;

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīlis

- e) vajadzīgo pasākumu noteikšanu, lai kravu un komerciālajiem transportlīdzekļiem nodrošinātu drošas stāvvietas un ITS atbalstītas stāvvietu un rezervēšanas sistēmas, jo sevišķi:
- pietiekamu stāvvietu zonu pieejamību;
  - informācijas pieejamību lietotājiem par transporta novietošanas iespējām;
  - elektroniskās datu apmaiņas sekmēšanu starp transporta novietošanas zonām, centriem un transportlīdzekļiem;
  - attiecīgo ITS tehnoloģiju integrēšanu gan transportlīdzekļos, gan stāvvietu aprīkojumā, lai rezervēšanas nolūkā nodrošinātu atjauninātu informāciju par pieejamām transporta novietošanas vietām.

4) Transportlīdzekļa integrēšana transporta infrastruktūrā

ITS specifikācijās transportlīdzekļa integrēšanai transporta infrastruktūrā iekļauj

- a) vajadzīgo pasākumu noteikšanu, lai integrētu dažādas ITS lietotnes atvērtās transportlīdzekļu iekšējās platformās, jo sevišķi:
- identificējot funkcionālās prasības attiecībā uz pašreizējām vai plānotajām ITS lietotnēm;
  - izstrādājot tādu atvērtas sistēmas arhitektūru, kas nodrošina sadarbību/starpsavienojumu iespēju ar infrastruktūras sistēmām un aprīkojumu;
  - nākotnes jaunas vai uzlabotas ITS lietotnes lietotājam draudzīgā (“*Plug and Play*”) veidā integrējot atvērtajās transportlīdzekļa iekšējās platformās;
  - izmantojot standartizācijas procesu sistēmas arhitektūras un atvērtā transportlīdzekļa aprīkojuma specifikāciju izstrādē;
- b) vajadzīgo pasākumu noteikšanu, lai turpinātu progresu attiecībā uz kooperatīvo sistēmu (transportlīdzeklis–infrastruktūra) izstrādi un ieviešanu, jo sevišķi:
- sekmējot datu un informācijas apmaiņu *starp transportlīdzekli un transportlīdzekli, starp transportlīdzekli un infrastruktūru un starp infrastruktūru un infrastruktūru;*
  - nodrošinot atbilstīgu pārraidāmo datu vai informācijas pieejamību attiecīgajiem dalībniekiem (transportlīdzeklim vai ceļu infrastruktūrai);
  - izmantojot standartizētu ziņojumu formātu šo datu apmaiņai starp transportlīdzekli un infrastruktūru;
  - nosakot sakaru infrastruktūru katram datu un informācijas apmaiņas režīmam *starp transportlīdzekli un transportlīdzekli, starp transportlīdzekli un infrastruktūru un starp infrastruktūru un infrastruktūru;*
  - **reglamentējošo noteikumu par HMI definīciju, lai risinātu jautājumu par atbildību un lai ITS funkcionālās drošības īpašības labāk pielāgotu cilvēka uzvedībai;**
  - izmantojot standartizācijas procesus attiecīgās arhitektūras pieņemšanā.
-

Ceturtdiena, 2009. gada 23. aprīļa

III PIELIKUMS

NORĀDĪJUMI PAR ZIŅOJUMU SATURU ATTIECĪBĀ UZ VALSTU RĪCĪBAS PLĀNIEM SAISTĪBĀ AR ITS, KAS MINĒTI
11. PANTĀ

- 1) Saskaņā ar 11. pantu iesniedzamie dalībvalstu ziņojumi attiecībā uz prioritārajām jomām, kas paredzētas 4. panta 1. punktā, attiecas uz valsts līmeni. Tomēr attiecīgā gadījumā tos var paplašināt līdz reģionālam un/vai noteiktam vietējam līmenim.
  - 2) Ziņojumā, ko iesniedz saskaņā ar 11. panta 1. punktu, iekļauj vismaz šādu informāciju:
    - a) dalībvalsts pašreizējā stratēģija attiecībā uz ITS;
    - b) tās mērķi un to pamatojums;
    - c) ITS ieviešanas pakāpes un vispārējo apstākļu īss apraksts;
    - d) pašreizējo darbību un ar tām saistīto pasākumu prioritārās jomas;
    - e) norāde par to, kā šī stratēģija un darbības vai pasākumi veicina saskaņotu un sadarbspējīgu ITS lietotņu ieviešanu un pakalpojumu nepārtrauktību Kopienā (sk. 4. panta 1. punktu).
  - 3) Ziņojumā, ko iesniedz saskaņā ar 11. panta 2. punktu, iekļauj vismaz šādu informāciju:
    - a) dalībvalsts stratēģija attiecībā uz ITS, ietverot arī tās mērķus;
    - b) ITS ieviešanas un vispārējo apstākļu detalizēts apraksts;
    - c) plānotās darbības un saistīto pasākumu prioritārās jomas, ietverot norādi par to, kā tās skar direktīvas 4. panta 1. punktā aprakstītās prioritārās jomas;
    - d) pašreizējo un plānoto pasākumu īstenošanas sīks izklāsts šādos aspektos:
      - līdzekļi;
      - resursi;
      - konsultācijas un darbojošās iesaistītās personas;
      - būtiskākie pavērsieni;
      - uzraudzība.
-